

PROGRAMUL MIȘCĂRII SOCIAL-POLITICE "PENTRU O MOLDOVĂ DEMOCRATICĂ ȘI PROSPERĂ"

În preajma celui de-al treilea mileniu în fața Moldovei se pun o serie de sarcini care se reduc, în principiu, la o singură întrebare: cum să supraviețuim în condițiile dure ale lumii contemporane? Că e vorba anume de supraviețuire nu se îndoiește nimeni. Pe parcursul ultimilor 5-6 ani ne-am convins că nimic nu se face în mod automat, că pentru greșeli, precum și pentru nedorința de a adopta hotărârile necesare trebuie să plătim, și nici unul dintre acei care nu corespunde cerințelor contemporane nu poate trage nădejde că pentru acțiunile sau inactivitatea sa va purta răspundere altcineva.

De problema supraviețuirii este legată în mod indispensabil o altă problemă, cea a dezvoltării, care trebuie înțeleasă în cel mai larg sens al cuvântului: dezvoltarea economică și socială, consolidarea instituțiilor de stat, dezvoltarea aptitudinilor spirituale, fizice și intelectuale ale omului. Numai acea societate care va fi în stare să asigure o astfel de dezvoltare va putea supraviețui în lumea contemporană. Numai acea societate care poate asigura competitivitatea mărfurilor sale, care creează o imagine pozitivă a țării, atrage investiții străine, garantează ordinea publică și securitatea cetățenilor, va putea corespunde cerințelor secolului al XXI-lea.

Mișcarea "Pentru o Moldovă Democratică și Prosperă" (MPMDP) își vede datoria principală în a contribui la realizarea acestei duble sarcini: supraviețuirea și dezvoltarea țării în lumea contemporană. Suntem convinși că această problemă poate fi rezolvată numai în cazul în care toate forțele creative ale poporului nostru vor fi unite în baza valorilor europene: democrația și toleranța, supremația legii, respectarea drepturilor omului, a inițiativei și a responsabilității personale, îmbinate cu solidaritatea socială.

Considerându-se un partid de tip european, democratic, parlamentar și reformator, MPMDP propune poporului Moldovei un program realist și clar de depășire a crizei actuale a sistemului și de construire a unui stat modern și eficient, în stare să realizeze sarcinile ce stau în fața lui în sfera asigurării sociale, securității obștești, politicii externe și ocrotirii mediului înconjurător, precum și în cea a creării unei economii de piață dinamice și competitive, care este baza reală a sporirii nivelului de trai al poporului.

În cele ce urmează expunem viziunea noastră asupra măsurilor ce trebuie întreprinse pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În domeniul construcției statale

Viața a dezmințit afirmațiile utopice despre dispariția statului, indiferent de unde vin ele - fie din partea liberalilor extremiști, fie din partea marxiștilor-leniniști. Nici o societate contemporană nu poate exista și nu se poate dezvolta cu succes fără un stat eficient, care are menirea de a realiza un șir de sarcini de cea mai mare importanță, cum ar fi:

- asigurarea ordinii de drept și aplicarea legilor;
- garantarea drepturilor și libertăților principale ale omului;
- crearea condițiilor pentru manifestarea inițiativei personale;
- garantarea unui minimum decent de viață pentru cei nevoiași, socialmente vulnerabili și neasigurați;
- ocrotirea mediului ambiant.

Trebuie să recunoaștem că materialul istoric pe care l-a moștenit Moldova de la epoca sovietică este puțin folositor pentru îndeplinirea funcțiilor arătate mai sus. Republica Sovietică Socialistă Moldovenească n-a fost stat în sensul deplin al acestui cuvânt și, deci, declararea independenței a constituit punctul de plecare al vieții noastre statale de sine stătătoare. La acel moment, noi nu dispuneam nici de cadre bine pregătite pentru administrația publică, nici de o clasă politică cu experiență, care ar fi avut deprinderi de înfăptuire reală unei politici democratice, de activitate pe arena mondială, nici de o presă liberă și independentă, nici de un corp juridic devotat ideilor supremației legii, nici de o legislație caracteristică societății libere, deschise. Aceasta înseamnă că în prezent, în fața Republicii Moldova, stă sarcina extrem de complicată de creare a instituțiilor unui stat modern eficient, în baza structurilor statale vechi, moștenite de la epoca sovietică.

Mișcarea "Pentru o Moldovă Democratică și Prosperă" consideră că odată cu adoptarea, în iulie 1994, a noii Constituții a început și procesul de creare a bazei legislative a statului modern, a economiei de piață și a societății civile. În perioada ce s-a scurs de atunci, au fost adoptate o serie de acte legislative care asigură progresul în sferele economică și sociale, precum și în domeniul administrării publice. Totuși, în unele direcții, reformele nu numai că n-au fost încheiate, ci s-a făcut observată chiar o mișcare înapoi.

MPMDP consideră drept o prioritate a sa înfăptuirea consecventă a reformei judiciare în scopul transformării judecătoriilor în instituții cu adevărat independente, competente, care s-ar bucura de încrederea societății; eliberarea procuraturii de funcțiile ce nu-i sunt caracteristice și asigurarea competitivității și egalității reale a părților în proces. Considerăm că trebuie să fie încheiate în mod urgent elaborarea și adoptarea unor coduri moderne: penal, civil și a celor procesuale corespunzătoare, să fie adoptat noul cod fiscal. Trebuie să fie elaborat și pus în funcțiune un nou cod administrativ și să fie create judecătoriile administrative.

De o restructurare profundă are nevoie sfera administrării publice, atât a celei centrale, cât și a celei locale. Până la ora actuală, noi nu avem un serviciu de stat care ar corespunde cerințelor contemporane, ai cărui funcționari ar fi cu adevărat independenți față de conjunctura politică, ar fi angajați și promovați în corespundere cu cunoștințele și competența lor, ci nu după "principiile" nepotismului și devotamentului personal față de șef. Funcționarul din serviciul de stat trebuie să se simtă apărat, să aibă siguranța zilei de mâine și să aibă stimulente serioase pentru creșterea sa profesională. E necesar de a modifica Legea cu privire la serviciul de stat și de a crea o direcție corespunzătoare de cadre, independentă de influențele politice. Trebuie să fie mai puțini funcționari de stat, iar salariile lor să fie bune, încât oamenii talentați să dorească a se încadra în serviciul de stat, ca acest serviciu să fie prestigios. Deoarece astăzi, în condițiile de criză, nu există mijloace și forțe suficiente pentru transformarea radicală și imediată a întregii administrații publice, e necesar de a ne concentra forțele pentru crearea unor "insulițe" ale perfecțiunii administrative în astfel de sfere ca: aparatele Parlamentului, Guvernului, Ministerului Economiei și Reformelor, Ministerului Finanțelor, Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Afacerilor Externe. MPMDP consideră de o importanță foarte mare reforma administrativ-teritorială și cea a administrației publice locale, al căror scop constă în eliberarea statului de funcțiile ce nu-i sunt caracteristice și în transmiterea împuternicirilor pentru rezolvarea problemelor ce-i preocupă pe cetățeni la un nivel mai aproape de ei, nivel la care

aceste probleme vor fi rezolvate repede și eficient. E extrem de important ca în urma reformelor să fie delimitate împuternicirile subdiviziunilor ministerelor și departamentelor și cele ale reprezentanților lor în teritoriu, pe de o parte, cele ale administrației regionale și locale, pe de altă parte, precum și ale celor două de la urmă. Administrația comunală nu trebuie să se supună celei județene, iar aceasta din urmă - Guvernului, ambele fiind independente în limitele împuternicirilor lor. Relațiile între ele trebuie să se bazeze pe colaborare. Legea trebuie să asigure o bază financiară reală pentru independența administrațiilor comunale și județene, precum și să determine care obiective se află în posesia statului și care obiective se află în posesia comunelor și județelor. MPMDP își dă seama că pentru înfăptuirea reformelor preconizate va fi nevoie de eforturi colosale și de timp îndelungat, dar e absolut convinsă de necesitatea și de caracterul lor benefic. MPMDP e convinsă că nici construcția statală, nici dezvoltarea Republicii Moldova în ansamblu nu se vor încununa de succes, dacă societatea și, în primul rând, clasa conducătoare a ei, vor continua să tolereze și pe viitor astfel de vicii ca delapidările și corupția. Multe dintre reformele preconizate de noi, cum sunt organizarea în mod obligatoriu a tenderelor la achizițiile de stat, privatizarea obiectivelor proprietății obștești etc., vor reduce aceste fenomene negative. Principiul inevitabilității pedepsei "hoțul trebuie să șadă la dubă" trebuie restabilit și aplicat cu consecvență. Lupta cu criminalitatea, inclusiv cu corupția și delapidările, este, înainte de toate, o sarcină a procuraturii, a organelor de anchetă și a colectivității judiciare în ansamblu, iar rolul politicienilor constă în a crea în societate o atmosferă în care eforturile îndreptate spre atingerea acestui scop n-ar fi blocate, ci, dimpotrivă, ar fi susținute.

MPMDP pornește de la ideea că raioanele de est ale Republicii Moldova, care se află în afara controlului puterii legale, sunt o parte integrantă a țării noastre. Regimul separatist ilegal, creat în acest teritoriu, este vinovat nu numai de încălcarea Constituției țării, ci și de încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, recunoscute de întreaga lume. MPMDP se pronunță pentru rezolvarea diferendului transnistrean în exclusivitate prin mijloace pașnice, pe calea tratativelor, în baza Constituției și a legilor Republicii Moldova, ținându-se neapărat cont atât de interesele întregului popor al țării, cât și de cele ale populației din raioanele ei de est. MPMDP consideră drept inadmisibilă aflarea în continuare a trupelor rusești în Moldova și se pronunță pentru evacuarea lor imediată de pe teritoriul țării noastre. Eforturile diplomatice ale părții moldovenești în vederea rezolvării diferendului transnistrean trebuie să fie continue și insistente, iar mijloacele folosite în acest scop - multiple. În special, noi suntem convinși că a apărut necesitatea atragerii mai active la soluționarea acestui conflict a organizațiilor internaționale influente, cum sunt O.N.U., O.S.C.E., Consiliul Europei, Uniunea Europeană ș. a. În același timp, MPMDP consideră că, până la reglementarea definitivă a diferendului transnistrean, conducerea țării trebuie să ia o poziție mai hotărâtă și mai dură față de acțiunile forțelor separatiste, care ating interesele naționale ale Republicii Moldova mai ales, cele economice, să depună mai multe eforturi în direcția reglementărilor vamale, a luptei cu contrabanda etc.

În domeniul dezvoltării economice

În plan economic, perioada ce s-a scurs de la destrămarea U.R.S.S. și obținerea independenței a fost timpul unor mari dezamăgiri. Pierzând în mare măsură legăturile economice tradiționale cu fostele republici unionale, Moldova n-a reușit să le compenseze prin accesul la noi piețe în Europa și în alte părți ale lumii. Pe de altă parte, nici strategia întoarcerii la piețele din CSI, încercată în anii 1994-1996, nu s-a soldat cu rezultatele scontate. Ritmurile transformărilor structurale în economie s-au dovedit a fi prea scăzute ca să asigure adaptarea necesară la noile condiții. În consecință, țara n-a izbutit să iasă din zona crizei și decăderii economice. Scăderea nivelului de trai a fost însoțită de creșterea inegalității patrimoniale a cetățenilor. Nu e de mirare că pe acest fundal s-au accentuat dispozițiile nostalgice, iar însăși noțiunea de reformă s-a

dovedit a fi discreditată în ochii populației. MPMDP respinge categoric apelurile unor anumite forțe politice "de a ne întoarce în trecut", de a ne dezice de independență și de crearea unei economii de piață moderne. Numai reformele structurale și integrarea în economia europeană și în cea mondială sunt în stare să asigure poporului Moldovei supraviețuirea și progresul în lumea contemporană.

Pe fundalul actualei crize financiare mondiale și, mai ales, al haosului din Rusia noi am învățat să prețuim micile succese în domeniul economiei, pe care le-am obținut în anii de independență, și, înainte de toate, stabilitatea valutei naționale și a sistemului nostru bancar. Astăzi, când leul moldovenesc se află sub presiunea din ce în ce mai mare a piețelor valutare, este necesar să facem tot posibilul pentru a evita căderea lui necontrolată, eșecul băncilor și devalorizarea depunerilor. Un rol deosebit în această privință revine politicii bugetare. Trebuie să recunoaștem faptul că în domeniul fiscal n-au fost înfăptuite modificările necesare. Bugetele ireale, cu deficite mai mari decât cele care se planificau, împrumuturile exagerate și datoriile de stat inadmisibil de mari, restanțele mereu crescânde la salarii către lucrătorii din sfera bugetară și la pensii - toate acestea vorbesc de lipsa unei politici fiscale corecte și de necesitatea revederii acesteia în cel mai apropiat timp.

MPMDP e convinsă că în prezent trebuie să fie prioritară reducerea deficitului bugetului consolidat, care ar include atât eforturile în vederea sporirii veniturilor prin lărgirea bazei de impunere fiscală și îmbunătățirea administrării fiscale, prin reducerea economiei tenebre, cât și măsuri în vederea sporirii eficienței cheltuielilor și reducerii lor. După atingerea acestor scopuri va deveni posibilă și reducerea generală a poverii fiscale. O astfel de corectare fiscală constituie o premisă necesară nu numai pentru stabilitatea macroeconomică, pentru stabilitatea valutei naționale și a sistemului bancar, ci și pentru dezvoltarea cu succes a economiei în ansamblu. Concomitent, Banca Națională trebuie să îndeplinească cerințe mai exigente față de băncile comerciale și față de alte instituții financiare nebankare în domeniul dirijării riscului și reglării prudente, ceea ce va permite consolidarea sistemului bancar și apărarea intereselor depunătorilor. MPMDP consideră de o importanță deosebită politica de formare și aprofundare a piețelor de mărfuri, de imobil, a hârtiilor de valoare, valutară, a muncii, informațională etc. În această direcție trebuie să fie îndreptate eforturile în vederea creării bazei legislative necesare și a organelor independente de reglare: comisii, agenții etc.

Trebuie să fie supusă unei revizuiri esențiale și politica statului în privința sectorului real. Trebuie să ne dezicem de practica vicioasă a susținerii producțiilor nerentabile, care duc la irosirea mijloacelor bugetare, denaturează stimulentele activității economice și, astfel, creează obstacole suplimentare pentru dezvoltare. Trebuie să fie redusă substanțial practica de dare a garanțiilor de stat unor anumiți agenți economici, iar Guvernul trebuie să ceară cu insistență de la toți datornicii întoarcerea în buget a mijloacelor primite. În acest scop, trebuie să fie lărgită practica de folosire a legii cu privire la faliment. Față de toți agenții economici, indiferent de forma de proprietate, statul e dator să practice politica "câmpului de joc egal", conform căreia "jucătorilor" - agenților economici - li se asigură reguli egale și echitabile de competitivitate, iar instituțiile administrației publice evoluează în calitate de arbitri imparțiali. Susținerea din partea Guvernului trebuie să se manifeste prin ridicarea unor astfel de limitări birocratice neobligatorii asupra activității legale a oamenilor de afaceri: procedura greoaie de înregistrare, obținerea cu mare chin a licențelor, samavolnicia funcționarilor, care se manifestă îndeosebi în situația când legislația este neclară și contradictorie. E necesar de a tinde spre reducerea unor astfel de riscuri în activitatea de întreprinzător ca imprevizibilitatea deciziilor judecătorești, modificarea neașteptată a legislației, corupția și favorurile, racketul și criminalitatea.

Din cele expuse mai sus nu reiese că statul trebuie să excludă însăși posibilitatea de a susține anumite ramuri în orice împrejurări. Programele naționale de susținere a cutării sau cutării

ramuri sunt posibile și raționale în situația așa-numitei "prăbușiri a pieței", adică atunci când piața, din anumite cauze, nu ține cont de perspectivele pozitive de lungă durată ale investițiilor sau exagerează riscurile. Dar astfel de programe se vor încununa de succes numai dacă ele vor avea ca scop nu înlocuirea stimulentei de piață prin pârghii administrative, ci colaborarea dintre stat și piață, dacă ele vor fi însoțite de o apreciere realistă a poverii fiscale și a riscului ca ramurile și companiile respective să se obișnuiască cu "alimentarea" sistematică din mijloacele bugetare.

Statul va juca și în viitor un rol important în dezvoltarea infrastructurii de producție: a drumurilor și telecomunicațiilor, a unor tipuri de transport, a poștei, a gospodăriei comunale etc. Dar și în aceste domenii de activitate monopolul de stat să cedeze locul rolului reglator al statului, care colaborează cu agenți economici particulari.

Din acest punct de vedere, o atenție deosebită merită sectorul nostru energetic, care se caracterizează prin cheltuieli extraordinar de mari, prin calitatea proastă a serviciilor și prin creșterea în continuare a datoriilor. Viitorul țării depinde în mare măsură de succesul restructurării acestui sector, de măsura în care vor fi atrași investitorii strategici și de trecerea dirijării lui pe baze de piață, păstrându-se rolul reglator al statului.

MPMDP acordă o atenție deosebită atragerii investițiilor străine în sfera de producție, care, după cum demonstrează experiența multor țări, nu numai că creează noi locuri de muncă și asigură venituri în buget, ci și deschide accesul la tehnologiile moderne și la noi piețe. În perspectiva apropiată, metoda cea mai evidentă este privatizarea unor anumite obiective economice, inclusiv din infrastructură, și transmiterea pachetului de control de acțiuni investitorilor strategici la prețuri de piață reale. Trebuie să se aibă în vedere că în prezent, pentru obținerea investițiilor directe, practic luptă toate țările în curs de dezvoltare, așa că investitorii au de unde alege. Fluxul insuficient de investiții în Republica Moldova se explică prin neîncrederea în stabilitatea sistemului nostru economic la macronivel, prin problemele de ordin fiscal, precum și prin procesul haotic de adoptare a hotărârilor, prin lipsa de voință politică și prin predominarea excesivă a diverselor interese. Aceste neajunsuri trebuie să fie depășite în mod urgent. MPMDP consideră avantajos pentru Moldova modelul "economiei mici deschise", care presupune stabilitatea macroeconomică, transparența legislației, a regulilor și procedurilor interne, atragerea investitorilor străini, precum și orientarea spre export. Într-o țară cu o piață internă îngustă, cum este Moldova, orientarea spre export și susținerea exportatorilor constituie o condiție necesară pentru dezvoltarea de lungă durată.

Cea mai importantă metodă de susținere a exportatorilor o constituie cursul real al valutei naționale, care contribuie la creșterea competitivității mărfurilor autohtone pe piețele străine. La rândul său, politica unui curs de schimb real se poate încununa de succes numai în condițiile unei politici bugetare echilibrate, în lipsa unui deficit bugetar considerabil. Susținerea exportatorilor poate fi înfăptuită și în limitele programelor naționale, în conformitate cu principiile expuse mai sus. Anume în contextul strategiei de promovare a exportului trebuie să fie analizată și problema creării de zone ale liberului antreprenariat (ZLA) și de parcuri industriale. Privilegiile acordate ZLA și parcurilor industriale trebuie să-i orienteze pe investitori la fabricarea producției pentru export. Orientarea către export a economiei, promovarea activă a mărfurilor noastre pe piețele străine și deschiderea acestora spre producția noastră - aceasta este o sarcină pentru întreg Guvernul, inclusiv pentru Ministerul Afacerilor Externe.

MPMDP acordă o importanță deosebită dezvoltării agriculturii noastre, văzând în ea și în industria de prelucrare un enorm potențial pentru activizarea exportului. Revigorarea satului e importantă și de aceea că majoritatea populației trăiește la țară și satul moldovenesc este păstrătorul tradițiilor de veacuri și al valorilor spirituale ale poporului nostru. Ne pronunțăm cu

hotărâre pentru încheierea cât mai urgentă a reformei agrare, pentru împroprietărirea țăranilor cu pământ, precum și pentru facilitarea accesului producătorilor agricoli la resursele creditare (în acest scop, propunem crearea unui fond pentru susținerea agriculturii), la diferite servicii, cum ar fi cele zootehnice, veterinare, agronomice etc., care trebuie să fie acordate în baza principiilor de piață, cu susținerea și sub conducerea Guvernului. MPMDP este convinsă de enorma importanță a businessului mic și mijlociu atât pentru dezvoltarea economiei în ansamblu, cât și pentru rezolvarea problemei angajării populației în câmpul muncii. Considerăm că măsurile preconizate mai sus, referitoare la domeniul construcției statale și a politicii economice, vor avea, în cazul traducerii lor în viață în mod insistent și consecvent, o influență directă și pozitivă asupra perspectivelor activității businessului mic și mijlociu. Aici trebuie adăugat că privatizarea multor obiective ale proprietății municipale și comunale, precum și accelerarea și sporirea vânzărilor din proprietatea fostelor întreprinderi de stat și gospodării colective, care trebuie să se facă la licitații deschise, vor contribui la trecerea acestora în proprietatea întreprinderilor mici și mijlocii. MPMDP este convinsă că nici un fel de dezvoltare nu poate fi stabilă dacă ea este obținută pe contul degradării mediului de existență a omului. La cauza ocrotirii mediului ambiant trebuie să contribuie atât statul, prin elaborarea și implementarea unor standarde ecologice stricte, cât și sectorul privat și consumatorii, prin plata cotizațiilor pentru folosirea resurselor naturale. Un rol important în această privință ar putea să joace organizațiile neguvernamentale benevole, cu care trebuie să colaboreze atât Guvernul, cât și oamenii de afaceri.

În domeniul asigurărilor sociale

Sistemul asigurării sociale, care ne-a rămas drept moștenire de la fosta U.R.S.S., e incapabil să soluționeze problemele ce stau în fața societății. De acest lucru ne conving și restanțele de multe luni la pensii și salarii ale medicilor și pedagogilor, și inaccesibilitatea serviciilor medicale pentru o tot mai mare parte a populației, și problemele serioase din domeniul învățământului, și lipsa unui ajutor real persoanelor rămase fără loc de muncă.

Deși cheltuielile de ordin social constituie, în comparație cu alte țări, o parte considerabilă a bugetului consolidat al țării, eficiența lor e destul de limitată. De cele mai multe ori, banii statului sunt alocați nu pentru susținerea acelor care realmente au nevoie de ei, ci pentru subvenționarea consumului unor persoane relativ avute. Aceasta înseamnă că întreg sistemul de asigurări are nevoie de schimbări radicale.

MPMDP evidențiază două componente de bază ale politicii sale sociale: ajutorul social și asigurarea socială. Prima componentă se referă la ajutorul acordat de stat membrilor societății mai vulnerabili din punct de vedere economic: copiilor din familiile numeroase și din cele pauperizate, mamelor solitare, invalizilor. A doua componentă presupune o participare activă și conștientă a cetățenilor apti de muncă la crearea unui sistem propriu de asigurări sociale în caz de boală, bătrânețe și șomaj, în acest proces statului îi revin funcțiile de reglementare și garantare. MPMDP tinde să sporească eficiența și flexibilitatea sistemului de asigurări sociale, să antreneze tot mai activ resursele sectorului privat și stimulenții de piață la rezolvarea problemelor sociale.

Mișcarea susține reforma sistemului de pensii, care deja a demarat, și depune toate eforturile pentru finalizarea ei cu succes. Sporirea cenzului vârstei de pensionare constituie doar un singur element, deși absolut necesar, al acestei reforme, iar scopul ei final este crearea unui sistem eficient de pensii, format din trei componente de bază. Prima o constituie pensia de stat obligatorie, finanțată din Fondul social, conform principiului "cheltuielile de azi sunt echivalente cu veniturile de azi", cu alte cuvinte, actuala generație încadrată în câmpul muncii plătește pensii actualelor persoane în etate, transferând o anumită parte din veniturile lor în Fondul social. Mărimea acestei pensii nu va fi mare, ea depinzând numai într-o măsură limitată de stagiul de

muncă. Vor avea dreptul să beneficieze de ea toți cetățenii țării, destinația ei de bază fiind asigurarea unui minimum de trai pentru oamenii în etate. Pensiile în cauză vor fi indexate în mod regulat. Cotizațiile în Fondul social vor fi micșorate considerabil, ceea ce va îmbunătăți colectarea lor.

A doua componentă o vor constitui pensiile obținute din fonduri speciale de pensii, care își acumulează capitalul din cotizațiile populației apte de muncă. Participarea la aceste fonduri este, de asemenea, obligatorie, însă cetățenii vor avea posibilitatea să dea preferință acelor din ele, ale căror condiții sunt, în viziunea lor, mai convenabile sau acelor, față de care vor avea încredere mai mare. Cotizațiile fiecărui participant se vor acumula în conturi personale și, la sfârșitul activității de muncă, omul va putea beneficia de tot capitalul său, împreună cu procentele ce i se cuvin pentru a-și asigura o bătrânețe decentă. Caracterul personal al conturilor în aceste fonduri va încuraja participarea cetățenilor, care de acum înainte vor fi interesați să facă cotizații de pensionare regulate. Constituirea unor fonduri de pensionare cu un mare potențial și cu capitaluri proprii e o resursă importantă de economii și investiții pentru dezvoltarea țării în condițiile economiei de piață. Fondurile de pensionare trebuie să fie particulare, pentru a se asigura o concurență sănătoasă între ele, iar statul trebuie să creeze o bază normativă respectivă și să garanteze cotizațiile. Și, în sfârșit, a treia componentă o constituie pensia suplimentară, de care cetățenii vor putea beneficia dacă vor avea dorință, participând benevol încă la unul sau câteva fonduri de pensionare.

Pensiile pentru invaliditate și boală vor fi achitate din bugetul de stat și vor fi transferate pe conturi aparte

Evident, tranziția la acest sistem va fi consecutivă și de durată, însă procesul e necesar pentru asigurarea unui trai decent generațiilor actuale și viitoare de pensionari. MPMDP conștientizează în deplină măsură responsabilitatea sa vizavi de situația oamenilor în etate. Actuala lor stare e absolut intolerabilă. Noi vom face tot ce ne stă în puteri pentru a asigura o bătrânețe decentă tuturor cetățenilor țării noastre. De mult se impune revizuirea radicală a sistemului nostru, deosebit de ineficient, de înlesniri.

MPMDP e convinsă că puterea executivă și, în particular, departament politică externă trebuie să acorde mai multă atenție formării unei imagini favorabile a Republicii Moldova peste hotare, să creeze condiții avantajoase pentru mărfurile noastre pe piețele externe, precum și să atragă investiții străine. Aceste probleme urmează a fi examinate în calitate de componentă inalienabilă a politicii externe a statului moldovenesc.

Formarea societății civile

Capacitatea de a trăi într-o lume civilizată înseamnă, în mare parte, și capacitatea de a trăi în condițiile democrației, economiei de piață și societății civile. Aceasta presupune disponibilitatea oamenilor de a manifesta inițiativă personală și de a-și asuma responsabilitatea pentru acțiunile lor, respectul față de lege și drepturile altor oameni, capacitatea de a dialoga, de a accepta alte opinii, de a aprecia rațional situația și schimbarea propriilor poziții. Societatea civilă mai înseamnă și o presă liberă și responsabilă, uniuni și asociații sindicale benevole, organizații neguvernamentale active și viabile, care asigură un contact reciproc între conducători și subalterni și contribuie la rezolvarea unui șir întreg de probleme sociale, pe care statul și sectorul privat nu le pot rezolva în mod independent. Formarea societății civile în Republica Moldova nu constituie o operă de o zi, deoarece noi dispunem de o experiență de viață în condițiile democrației foarte limitată. Însă tradițiile multisekulare ale poporului nostru, printre care dragostea de muncă, răbdarea, întrajutorarea, caritatea, respectul față de valorile spirituale, receptivitatea față de tot ce e nou, creează un fundament rezistent pentru edificarea societății

civile. MPMDP se obligă să-și depună toate eforturile întru consolidarea societății civile și a instituțiilor ei pe calea creării unei baze legislative necesare promovării politicii respective la nivel central și local, precum și prin asigurarea unui climat moral benefic în societate.

Mișcarea acordă o atenție deosebită renașterii spiritualității și culturii naționale moldovenești, extinderii aplicării limbii române (moldovenești) în toate domeniile vieții societății și studierii ei de către cei care n-o posedă. Totodată, ea consideră necesară păstrarea și dezvoltarea culturilor grupurilor etnice care trăiesc pe teritoriul Republicii Moldova, în corespundere cu Constituția, cu legislația țării și cu normele internaționale.

Oricât ar fi de diversă actuala populație a Moldovei din punct de vedere etnic, al limbii, al culturii, ea constituie, în totalitatea sa, un popor unic, cimentat printr-un destin istoric comun, prin dragostea față de acest pământ și prin tendința spre înțelegere reciprocă, prosperare și democrație. Anume aceasta constituie garanția tuturor succeselor noastre în viitor.

Identitatea Mișcării "Pentru o Moldovă Democratică și Prosperă"

MPMDP constituie o mișcare social-politică de amploare a cetățenilor Moldovei, având drept scop transformarea Republicii Moldova într-o țară democratică modernă și dezvoltată, cu o economie de piață dinamică, ce asigură cetățenilor un nivel de trai înalt și progresiv. Noi credem în forțele și intelectul omului care este capabil să facă alegerea justă în cele mai complicate situații și să atingă scopurile preconizate. Noi suntem convinși că deschiderea spre lume și colaborarea internațională nu contravine dragostei față de pământul natal, față de popor și limba sa.

Noi credem în forțele făuritoare ale poporului nostru, în capacitatea lui de a rezolva problemele puse de timp, de a-și aduce contribuția la colaborarea mondială și a culturii mondiale.

Noi respingem în mod hotărât orice formă de extremism politic și ideologic, de intoleranță, pledăm pentru cultura dialogului și compromisului. Suntem împotriva manifestărilor radicale ale naționalismului, însă nu ne ascundem dragostea față de Patria noastră. MPMDP este o formațiune de centru și pledează pentru unirea tuturor forțelor de centru, care se află pe platforma democrației și reformelor. Totodată, suntem dispuși să colaborăm cu toate forțele politice din Republica Moldova, care împărtășesc valorile unanim recunoscute ale democrației și care resping extremismul.